

Welke informatie vragen leven er bij getroffen?

- NOS zendt dinsdagavond een nieuwe aflevering van 'Het coronavirus: feiten en fabels' waarin zij vragen van Nederlanders voorleggen aan experts. Een vraag die vaak terugkwam was afkomstig van opa's en oma's die zich afvroegen waarom zij hun kleinkinderen niet mogen zien maar deze kinderen na de meivakantie weer les krijgen van docenten die boven de 60 jaar oud zijn. Overige uiteenlopende vragen gingen over: hoe ver zijn we met een vaccin, wordt deze verplicht en kunnen de maatregelen ook zonder vaccin worden versoepeld? Hoe besmettelijk zijn kinderen? Moeten wij geen mondkapjes gebruiken, waarom zijn er zoveel tekorten en waarom worden deze niet in contactberoepen gebruikt? Zorgen zijn er over de toekomst, het reizen in het OV, en ouderen die bang zijn als paria behandeld te worden. Maar ook wat zijn de lange termijn gevolgen van weinig sociaal en fysiek contact en kunnen we nog wel op zomervakantie?

Welke geruchten worden genoemd?

- De Telegraaf meldt dat de laatste dagen steeds vaker de claim opduikt dat het laagje teer -veroorzaakt door roken- zou beschermen tegen het corona-virus. Verslavingsarts **5.1.2e** **5.1.2e** **5.1.2e** **5.1.2e** en cardioloog **5.1.2e** **5.1.2e** reageren verbaast en spreken de claim tegen. "Deze mogelijke beschermende werking van roken druist in tegen al onze kennis van de schadelijkheid van roken in combinatie met Covid-19."

Onderzoeken: draagvlak maatregelen en sociale onthouding neemt af

- De helft van de Nederlanders vindt het volgens onderzoek van adviesbureau Citisens steeds moeilijker om zich aan de maatregelen te houden. Drie weken geleden leefde dit sentiment nog bij twee op de tien mensen. Men leeft de coronamaatregelen ook minder na dan drie weken geleden, toen de bereidheid om mee te werken het grootst was. Maar de overgrote meerderheid zegt zich er nog steeds naar te voegen. Zo geven zeven op de tien Nederlanders aan dat ze ook de komende maanden 1,5 meter afstand van elkaar willen houden. Een kwart van de ondervraagden wil geen afstand meer houden tot vrienden of familie. Dat het sentiment over de maatregelen lijkt te verschuiven, valt samen met afnemende zorgen onder de ondervraagden over de uitbraak van virus, nu de druk op de IC-bedden afneemt. Maar nog steeds maakt ruim de helft zich zorgen om de uitbraak.
- Uit de 'Corona Impact Monitor' van onderzoeksbureau Motivaction, waar 1.019 respondenten aan meedoen, blijkt dat Nederlanders zich minder zorgen maken over de risico's van het virus voor de gezondheid. Het draagvlak voor sociale onthouding neemt af. Nog drie op de tien mensen maken zich grote zorgen over de gezondheid van familie en vrienden, tegenover 44 procent vier weken terug. Vier weken geleden maakte 22 procent zich nog ernstige zorgen over de eigen gezondheid, inmiddels is dat 16 procent. Jongeren hebben de grootste moeite om zich aan de regels te houden. Een kwart lukt het niet goed om voldoende afstand te houden. Drie op de tien vindt het geen probleem om met vrienden af te spreken. Bijna twee op de tien zegt zo snel mogelijk besmet te willen raken om immuun te worden. Een even grote groep denkt daarna meer vrijheid dan anderen te hebben om te gaan en staan waar ze willen. Jongeren vervelen zich ook het meest: vier op de tien zegt veel of zeer veel verveling te voelen. Hoewel de angst voor het virus en de bereidheid om de regels te respecteren afnemen, gaan mensen er niet vanuit dat het virus snel verdwijnt. Inmiddels verwacht vier op de tien dat het virus nog minstens een jaar mensen zal blijven besmetten in Nederland en bijna zes op de tien vindt het normaal dat we nog maandenlang anderhalve meter afstand houden, ook als de intelligente lockdown wordt opgeheven.

Onderzoek: impact crisis op verschillende groepen in Nederland

- Onderzoekers van de Erasmus Universiteit hebben in samenwerking met de Vrije Universiteit Amsterdam, Kieskompas en de gemeente Rotterdam onderzoek gedaan naar de impact van de crisis op verschillende groepen in Nederland. Uit het onderzoek blijkt dat naast de 'traditionele' kwetsbare groepen (lager opgeleiden, ouderen, mensen met een slechte gezondheid of gering netwerk) ook andere groepen hard worden geraakt. Hoofdonderzoeker en socioloog **5.1.2e** **5.1.2e** meldt dat er ook nieuwe kwetsbare groepen ontstaan zoals flexwerkers, zzp'ers en mensen de huren in de vrije sector. Ook jongeren ervaren veel stress en zijn bang voor de financieel-economische gevolgen. Maar de angst voor de toekomstige gevolgen is nog vele malen veel groter. "In Rotterdam voelt bijna 40 procent van de mensen zich persoonlijk bedreigd en meer dan 70 procent ziet covid-19 als bedreiging voor de stad. Die effecten zijn enorm, dat heb ik nog nooit zo meegemaakt", zegt **5.1.2e**. Tussen de 80 en 95 procent van de ondervraagden zegt voldoende afstand te houden, regelmatig de handen te wassen en zoveel mogelijk thuis te blijven. Bij het vermijden van sociale contacten ligt dat percentage lager. Zo'n 60 procent zegt contact met familie en vrienden te vermijden en zo min mogelijk in de publieke ruimte te zijn. Een grote meerderheid van de mensen is in deze tijd meer dan normaal bereid om anderen te helpen. Aan familie wordt die hulp meestal al actief aangeboden en in mindere mate ook aan vrienden of burens. Naast het vertrouwen in de sociale omgeving is er ook een groot effect te zien op het vertrouwen in instanties. Het vertrouwen in de overheid is met 29 procent toegenomen. Het vertrouwen in het RIVM steeg met 23 procent.

Betekenisgeving

Oproepen en waarschuwingen

- Kinderombudsvrouw **5.1.2e** schrijft in een opiniestuk in Trouw dat zij zich zorgen maakt over

middelbare scholieren die opgroeien in moeilijke thuissituaties. 5.1.2e vindt het vanuit het ontwikkelingsperspectief van de jongeren logischer om pubers eerder terug naar school te laten gaan dan kinderen onder de 12 jaar. Zo zijn sinds de lockdown duizenden jongeren van de radar verdwenen en worden zij teruggeworpen in een ongunstige thuissituatie. 5.1.2e is bang dat we deze groep voorgoed kwijtraken als zij niet snel weer naar school gaan.

- Ieder jaar zijn vele ouderen slachtoffer van financieel misbruik. Door de coronacrisis zijn zij extra kwetsbaar, waarschuwt de ANBO vanochtend in Trouw.
- crisisexpert 5.1.2e lussen stelt dat de niet-acute zorgsector al jaren wordt genegeerd door de ROAZ als het gaat om crisisbeheersing. Het verbaast hem dan ook niet dat er grote problemen zijn ontstaan in verpleeghuizen op het gebied van beschermingsmiddelen.

Hoe wordt naar de overheid gekeken?

- Oud-politicus 5.1.2e schrijft in een ingezonden brief in NRC dat de overheid het waarom beter moet uitleggen: "De kritiek op de adviezen groeit (Spoedwet voor noodmaatregelen, 27/4), vooral omdat er zo weinig bekend wordt gemaakt over de grondslagen, de feitelijkheden, de onderzoeken waarop de adviezen berusten. Dat is op zichzelf wel begrijpelijk, maar het lijkt me toch onverstandig. Het kabinet heeft niet alleen te maken met de gegevens die de wetenschap aanreikt, maar ook met de reactie van de bevolking op die maatregelen. Daarom is uitleg van de basis waarop maatregelen berusten erg belangrijk. Om een voorbeeld te noemen: ik begrijp niet waarom de KNVB de competities in ere- en eerste divisie van de zomer niet zonder publiek laat uitspelen. Waarom niet? In Duitsland gebeurt dat wel. Er zijn wellicht prima redenen voor het Nederlandse besluit. Maar ik zou het graag begrijpen en velen met mij."